

Till:

Finansdepartementet,

Att: Departementsrådet Petter Kockum

Stockholm 2025-06-30

Remissvar: SOU 2025:13 En effektivare organisering av mindre myndigheter – analys och förslag, diarienummer Fi2025/00348

Utrikespolitiska institutet (UI) är ett oberoende institut och en plattform för forskning, analys och information om utrikespolitiska frågor. UI:s forskning baseras på självständig vetenskaplig analys. Detta remissvar baseras på input från tre av UI:s medarbetare, forskningsledare Professor Mark Rhinard, chefen för Europaprogrammet Docent Nicholas Aylott samt direktör Jakob Hallgren. Samråd har även skett med UI:s styrelse.

Regeringen beslutade den 14 september 2023 att utse en särskild utredare för att analysera de mindre myndigheternas verksamhet, uppgifter och organisering. Syftet med utredningen var enligt regeringen att skapa bättre förutsättningar för regeringens styrning samt att främja en väl fungerande statsförvaltning med hög kostnadseffektivitet och hög samhällsekonomisk effektivitet.

Regeringen beslutade i tilläggsdirektiv den 8 februari 2024 att utvidga utredarens uppdrag till att även omfatta en analys av hur behovet av analys och utvärdering av statlig och annan offentlig verksamhet och av reformer kan tillgodoses genom att de befintliga analys- och utvärderingsmyndigheterna samlas i färre myndigheter.

UI har inbjudits att lämna synpunkter på denna utrednings förslag. I detta remissvar tar UI enbart ställning till förslaget i utredningen om att Svenska institutet för europapolitiska studier (Sieps) ska överföras till UI. UI vill lämna följande kommentarer med anledning av detta förslag:

1. UI har i nuläget ett utmärkt samarbete med Sieps. Som framgår av utredningen (s 176-178) har Sieps flera beröringspunkter med UI vad det gäller Europafrågor som forsknings- och analysområde samt även avseende utbildningsinsatser. UI tar inte ställning till den övergripande frågan om Sieps framtid/organisatoriska hemvist och utgår i följande kommentarer endast från UI:s perspektiv och ett scenario där regeringen beslutar att gå på utredningens förslag.
2. Vid ett eventuellt regeringsbeslut om att överföra Sieps nuvarande verksamhet till UI ser UI positivt på de möjligheter detta skapar. UI har vuxit markant de senaste åren och omfattar idag drygt ett sjuttiototal anställda, varav ett 60-tal heltids årsarbetskrafter, samt ett femtiotal associerade icke anställda medarbetare. En överföring av den verksamhet som Sieps företräder, och en sammanslagning med UI:s Europaprogram, har potential att stärka synergier och output från den samlade forsknings-, analys- samt folk- och fortbildningsmiljö som detta skulle skapa för Europafrågorna. EU-frågorna utgör härvidlag ett gott exempel på hur gränsen mellan inrikes- och utrikesfrågor blir allt svårare att dra vilket redan idag präglar en stor del av UI:s verksamhet. I UI:s nya lokaler i Amiralitetshuset finns utrymme för ytterligare något tiotal medarbetare. Dessutom finns en större lokal lämplig för utbildningar för upp till ett fyrtiotal personer samt en podcaststudio. Dessa förutsättningar skulle dels kunna stärka den samlade kompetensen när det gäller EU-frågor samtidigt som det skulle innebära positiva samordningseffekter med övriga delar av UI:s verksamhet.
3. Utredningen har föreslagit att Sieps verksamhet skulle kunna ta formen av ett nationellt kunskapscentrum vid UI, i likhet med befintliga sådana centrum på UI med inriktning på Östeuropa och Kina. Vad avser en eventuell överföring av Sieps verksamhet till UI kan UI föreställa sig olika modeller för hur denna verksamhet skulle kunna integreras med institutets nuvarande strukturer, och då främst med Europaprogrammet. Ledstjärna för den eventuella utformningen av den mest ändamålsenliga lösningen, vore att värna den utomordentliga produktion och anseende som Sieps har byggt upp sedan dess inrättande. Ambitionen skulle vidare vara att främja produktion av högkvalitativ forskning, analys och fortbildning om de ämnen, relaterade till EU och europeisk politik, som Sieps mandat omfattar samtidigt som synergier aktivt skulle främjas med resten av UI:s forskning, analys, och folk- och fortbildning. Varje modell för ett eventuellt inlemmande av Sieps verksamhet i UI har sina egna för- och nackdelar och bör noga beaktas i dialog med ansvarigt departement och andra berörda om det

skulle bli aktuellt. UI skulle därvid självfallet vara öppet för ytterligare diskussion om praktikaliteterna kring en eventuell överföring av Sieps verksamhet, inkl kostnadstäckning m.m.